

Billund
kommune

Miljøgodkendelse af svineproduktion

Fugdalvej 8, 7250 Hejnsvig

April 2017

Dato: 24-04-2017

Teknik & Miljøforvaltning

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.18 P19

Sagsnr.: 16/21782

P10.2. 4.1 vs. 1.11

Ks.: OSC/MHA

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

mha@billund.dk

INDLEDNING.....	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
MILJØGODKENDELSE AF SVINEPRODUKTIONEN PÅ FUGDALVEJ 8, 7250 HEJNSVIG	5
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	6
VILKÅR	
GODKENDELSENS VARIGHED	
OFFENTLIGGØRELSE MV.....	
KLAGEVEJLEDNING	
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	
INDLEDNING	17
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	17
Husdyrbrugets beliggenhed	18
Besætningens størrelse	19
Driftsbygningerne	19
Foder	23
Gødningsproduktion og -opbevaring	24
<i>Tabel 2. Ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen.</i>	25
Energi- og vandforbrug.....	27
Affald	28
Spildevand.....	29
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	30
Lugt og luft.....	30
Støj og transport	32
Støv, fluer og skadedyr	34
Lys	35
Landskab og kulturmiljø	35
Driftsforstyrrelser og uheld	36
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	37
Ammoniakupåvirkning af naturområder fra anlægget	38
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	43
OPHØR	44
ALTERNATIVE MULIGHEDER	45
SAMLET VURDERING	45
BILAG	47

Indledning

Husdyrbruget på Fugdalvej 8, 7250 Hejnsvig har ikke tidligere været reguleret af en miljøgodkendelse, idet størrelsen af besætningen hidtil har ligget under de grænser, hvor produktionen skal miljøgodkendes. Ribe Amt har den 6. juli 2006 truffet afgørelse om, at udvidelse af svinebruget fra 134,1 til 249,8 dagældende DE (dyreenheder) ikke var VVM-pligtig.

Screeningsafgørelsen blev ikke fuldt udnyttet, og det lovlige dyrehold blev i 2011 fastsat til 330 årssøer med grise til 7,2 kg, 8250 smågrise (7,2-20 kg), 2000 smågrise (7,2-30 kg) og 2000 sopolte (30-80 kg), svarende til i alt 134,12 nugældende DE.

Da produktionen nu ønskes udvidet, har Billund Kommune udarbejdet denne miljøgodkendelse på baggrund af ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12, stk. 2 i Husdyrloven¹.

Ændringen af dyreholdet sker pga. en større effektivitet ved søerne, og fordi ansøger ønsker at samle produktionen på Fugdalvej 8 efter at have haft brand på en anden svineejendom.

I forbindelse med udvidelsen ønskes en gammel slagtesvinestald nedrevet og en ny og større slagtesvinestald opført. Herudover ønskes en overdækket gyllebeholder på 4.000 m³ opført umiddelbart nord for de eksisterende gyllebeholdere på ejendommen.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Fugdalvej 8, 7250 Hejnsvig i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af udkastet til miljøgodkendelse, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører husdyrbruget beliggende Fugdalvej 8, 7250 Hejnsvig, *matrikel 4a, Fugdalen By, Hejnsvig* (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 5300004727. Bedriftens CVR nr. er 13220573. Husdyrbruget ejes og drives af Fugdalen Toftegård ApS, Fugdalvej 8, 7250 Hejnsvig.

Høring

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 15. december 2016 og i Midtjysk Ugeblad og Billund Ugeavis. Offentligheden har herved haft mulighed for at komme med forslag og

---

¹ LBK nr. 442 af 13/05/2016. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer

bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Kommunen har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen.

Et udkast til miljøgodkendelse har været sendt i høring i 6 uger, hvor ansøger, naboer og andre parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Fugdøl Toftegård ApS, Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig
Kontaktperson Bjarne Larsen, Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Konsulent ved Sagro, Kira Langkjer, klj@sagro.dk

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 932 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Ejere, Fugdølvej 3, 7250 Hejnsvig
Ejer, Fugdølvej 4, 7250 Hejnsvig
Ejere, Fugdølvej 11, 7250 Hejnsvig
Ejer, Fugdølvej 7, 7250 Hejnsvig
Ejer, Askjærvej 17, 7250 Hejnsvig
Ejer, Askjærvej 21, 7250 Hejnsvig
Ejere, Askjærvej 26, 7250 Hejnsvig
Ejer, Askjærvej 30, 7250 Hejnsvig
Ejere, Ribe Landevej 53, 7250 Hejnsvig
Ejere, Ribe Landevej 57, 7250 Hejnsvig
Ejere af Ribe Landevej 58, 7250 Hejnsvig
Ejer, Ribe Landevej 62, 7250 Hejnsvig
Ejer, Ribe Landevej 63, 7250 Hejnsvig
Ejer, Ribe Landevej 66, 7250 Hejnsvig
Ejere, Katrinebjergvej 3, 7250 Hejnsvig
Ejer, Egebjerg Landevej 149, 7250 Hejnsvig
Ejer af Egebjerg Landevej 155, 7250 Hejnsvig
Ejere, Bredgade 2, 7250 Hejnsvig
Ejere, Bredgade 4, 7250 Hejnsvig

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet udvidelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Miljøgodkendelse af svineproduktionen på Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig

Billund Kommune modtog den 2. november 2016 en ansøgning om miljøgodkendelse til ændring og udvidelse af produktionen på husdyrbruget, samt etablering af en ny gyllebeholder. Ejendommens fremtidige indretning er vist på situationsplanen i bilag 2.

Ansøgningen var fuldt oplyst den 30. januar 2017, og er efterfølgende revideret ved nye ansøgningskemaer, senest den 28. februar 2017. Endvidere er der løbende tilgået kommunen supplerende oplysninger fra ansøger.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Med denne afgørelse godkender Billund Kommune husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte ændringer.

Godkendelsen meddeles efter § 12, stk. 2 i Husdyrloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Denne godkendelse omfatter al husdyrproduktion, alle bygninger og anlæg på Fugdalvej 8.

Afgørelsen omfatter desuden en dispensation vedrørende afstandskravene i Husdyrlovens § 8, idet den eksisterende stald (bygning 5, jf. bilag 2) er placeret nærmere en markvandingsboring end de 25 m, som er mindsteafstanden i henhold til § 8. Grindsted Kommune meddelte ved afgørelse af 3. februar 1998 dispensation til denne placering af stalden med vilkår om årlig prøveudtagning fra boringen. Dispensationen var tidsbegrænset og er siden udløbet. Ved meddelelse af denne nye godkendelse meddeles derfor samtidig dispensation efter Husdyrlovens § 9. Der er nærmere redegjort for disse forhold i afsnittet "Husdyrbrugets beliggenhed".

I henhold til ændringslov nr. 204² skal husdyrbrugs arealer ikke omfattes af regulering efter tilladelser eller godkendelser efter Husdyrbrugsloven. Ændringslovens regler vedrørende husdyrbrug træder først i kraft pr. 1. august 2017. For verserende godkendelsessager, som ikke er afsluttet inden den 2. marts 2017, fremgår imidlertid af ændringsloven, at kommunen ikke skal fastsætte vilkår for udbringningsarealer i sådanne sager. På den baggrund er der i denne miljøgodkendelse alene fastsat vilkår til regulering af forhold, som vedrører husdyrbrugets anlæg.

---

²LOV nr. 204 af 28/02/2017: Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er denne meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 12 i Husdyrloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøogsagsbehandler, Landbrug

---

³ BEK. nr. 726 af 01/06/2016. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Vilkår

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggereglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.
5. Denne miljøgodkendelse bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse, herunder efter evt. klagenævnsafgørelse. Det fremgår af Husdyrlovens § 33, at en godkendelse anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Anlæg

Vilkår for gyllebeholder:

6. Den fremtidige gyllebeholder (anlæg 15 i bilag 2) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
7. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Vilkår for stalde:

8. Staldene skal udføres med de staldsystemer, der er anført i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Driftsbygningerne").
9. I den fremtidige stald (bygning 9 jf. bilag 2) skal der etableres luftrensingsanlæg i 2 sektioner (720 stipladser, jf. markerede sektioner i bilag 3), som har en reduktionseffekt på minimum 48 % i årsgennemsnit i ammoniakemissionen fra sektionerne og en reduktion af husdyrbrugets samlede emission til maksimalt 4.472 kg N/år. Anlægget skal være et luftrenseanlæg, som er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Lænevand fra et eventuelt biologisk anlæg skal tilledes gyllebeholder.
10. Der må ikke etableres dyrehold i stald 9 (jf. bilag 2), inden virksomheden har redegjort overfor tilsynsmyndigheden, at luftrensingsanlægget i stalden kan tilvejebringe den reduktionseffekt, der er forudsat i ansøgningen, jf. vilkår 9. Redegørelsen skal indeholde beskrivelse og tegningsmateriale for anlæggets montering i stalden, anlæggets procesmæssige opbygning, relevante anlægsdata og tegningsmateriale,

samt beregningsmæssig redegørelse for anlæggets ydelse og den afledte reduktion i ammoniakemissionen. For et biologisk luftreanseanlæg skal redegørelsen opgøre værdier for parametre jf. de tomme felter i vejledende vilkår 2, 3 og 4 i bilag 6. For et kemisk luftreanseanlæg skal redegørelsen opgøre værdierne for parametre i de tomme felter i vejledende vilkår 3, 6 og 7 i bilag 7.

11. Hvis der etableres et biologisk luftreanseanlæg skal dette indrettes og drives i overensstemmelse med vilkår 2 – 5 i bilag 6, herunder med værdier i de tomme felter, som disse måtte fremgå af redegørelsen, jf. vilkår 10. Hvis der etableres et kemisk luftreanseanlæg skal dette indrettes og drives i overensstemmelse med vilkår 2 – 8 i bilag 7, herunder med værdier i de tomme felter, som disse måtte fremgå af redegørelsen, jf. vilkår 10.

Vilkår for nye bygninger:

12. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer eller åbninger i bygningen. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Øvrige anlæg:

13. Boringsafslutningerne i markvandingsboring med DGU-nr. 114.749 skal senest 6 mdr. efter miljøgodkendelsens meddelelse være sikret mod vandindtrængning. Samtidig skal en redegørelse for, hvorledes vilkåret er foranstaltet overholdt, tilsendes tilsynsmyndigheden.

Produktion

14. Godkendelsen omfatter fig. årsproduktion:

Dyretype	Antal	Antal stipladser	Antal DE
Søer med grise til 7,0 kg	330	330	74,62
Slagtesvin (polte), 33 – 100 kg	5.200	1.350	116,18
Slagtesvin (galte) 33 – 112 kg	5.800	1.440	160,46
Smågrise 7 – 33 kg	11.000	1.700	55,44
I alt			406,70

Foder

15. Foderblanding anvendt til polte fra 33-100 kg må maksimalt indeholde 4,69 gram total fosfor pr foderenhed.
16. Foderblanding anvendt til galte fra 33-112 kg må maksimalt indeholde 4,60 gram total fosfor pr foderenhed.
17. Foderblanding anvendt til smågrise fra 7-33 kg må maksimalt indeholde 5,43 gram total fosfor pr foderenhed.
18. Foderblanding anvendt til søer må maksimalt indeholde 4,81 gram total fosfor pr foderenhed.

Gødningsopbevaring og -håndtering

19. Husdyrbruget skal til enhver tid kunne dokumentere, at have opbevaringskapacitet for husdyrgødning i overensstemmelse med gældende lovgivning, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴.
20. Pumpning til og fra gyllebeholderne skal ske under opsyn.

Energi- og vandforbrug

21. Der skal anvendes lavenergibelysning i den fremtidige stald, og lyskilderne i eksisterende driftsbygninger skal erstattes med lavenergibelysning, efterhånden som lyskilderne skal udskiftes.
22. Inden ibrugtagning af den fremtidige stald skal der være etableret vandmåler, som måler vandforbruget til bygninger og drift under husdyrproduktionen. Vandforbruget skal aflæses og journalføres mindst én gang årligt.
23. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
24. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af størrelserne, nævnt i den miljøtekniske beskrivelse. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

25. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
26. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares

Spildevand /overfladevand

27. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.

---

⁴ BEK. nr. 1324 af 15/11/2016. Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

28. Tagvand skal nedsives i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

29. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
30. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids - og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj

31. Virksomheden skal planlægge flest muligt støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkilder. Hvis der anvendes mobilt korntørringsanlæg i natperioden, skal denne placeres således på ejendommen, at støjudbredelsen i retning af nærmeste naboer afskærmes tilstrækkeligt af bygninger eller andre støjdæmpende konstruktioner.
32. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

Til - og frakørsel

33. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet i de tekniske beskrivelser.

34. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal være tæt og effektivt renholdt ved udkørsel til offentlig vej.
35. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
36. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

37. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport mellem ejendommen og markerne, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

38. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
39. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede fluereducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
40. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

41. Husdyrbruget ikke må give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Olietank

42. Olietanke skal drives jf. gældende Olietankbekendtgørelse⁵.

---

⁵ Aktuelt: BEK. nr. 1611 af 10/12/2015 Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Driftsforstyrrelser og uheld

43. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal indsendes til tilsynsmyndigheden (Billund Kommune), inden den fremtidige stald tages i brug, og der skal herefter til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

44. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
45. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
46. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

47. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med teknikkerne oplyst i bilag 4. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

48. Der skal på husdyrbruget føres egenkontrol med produktionens størrelse. På tilsynsmyndighedens anmodning og ved miljøtilsynets besøg på ejendommen skal forevises en opgørelse med tilhørende bilag over

produktionen, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1.
Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

49. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
50. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkra-
v er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis
støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og
rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende
lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er
godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller
beregnete støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til
tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har
fremsat anmodning herom.

Foder:

51. Der skal føres optegnelser (produktionskontrol) over følgende:
- Antal årssøer
  - Antal fravænnede grise pr. årssø
  - Fravænningsvægt pr. gris
  - Foderforbrug pr. årssø.
  - Det gennemsnitlige indhold af gr. fosfor/FEso i foderblandingerne
52. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned,
såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
53. Foderet indhold af fosfor skal dokumenteres ved opbevaring af
indlægssedler og eventuelle blandeforskrifter for hvert kvartal.
Dokumentationen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og
forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Luftreanseanlæg:

54. For biologiske luftreanseanlæg skal der udføres egenkontrol i
overensstemmelse med vejledende vilkår 6, 7 og 9 i bilag 6. For kemiske
luftreanseanlæg skal der udføres egenkontrol i overensstemmelse med
vejledende vilkår 9, 10 og 12 i bilag 7. Logbog kan for begge anlægstyper
erstattes af en elektronisk registrering.
55. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt et luftreansningsanlæg er
ude af drift i en periode på mere end 2 uger.

Prøveudtagning og analyse af vand i boring med DGU-nr. 114.749:

56. Virksomheden skal senest et halvt år efter meddelelse af
miljøgodkendelsen lade en vandprøve udtage og analysere.

Prøveudtagning og analyse skal udføres af et akkrediteret laboratorium. Analyseresultatet skal sendes til kommunen senest 2 uger efter, at det er modtaget fra laboratoriet.

Vandanalyse skal herefter foretages 5 år og 10 år efter miljøgodkendelsens meddelelse. Såfremt disse analyser ikke viser tegn på en entydig forurening, der kan sandsynliggøre påvirkning fra stalden, skal der ikke foretages yderligere vandanalyser. Hvis analysen efter et halvt år, 5 år eller 10 år viser tegn på påvirkning, tages en prøve efter yderligere 1 år.

Hvis der kan konstateres en påvirkning af grundvandskvaliteten, som efter tilsynsmyndighedens vurdering kan henføres til staldens nære placering til borerne, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af forureningsforholdet udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede afhjælpende foranstaltninger, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af foranstaltningerne.

Ophør

57. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Al affald skal bortskaffes i overensstemmelse med ovenstående vilkår for affaldsbortskaffelse.

Bemærkninger til godkendelsen:

58. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Billund Kommune som værende indenfor rammerne af denne godkendelse.

Godkendelsens varighed

I henhold til Husdyrloven skal der fastsættes en frist for udnyttelse af godkendelsen, som normalt ikke bør være mere end 2 år. Dog kan fristen forlænges til op til 5 år, jf. lovens § 33, stk. 3. Ansøger har ikke anmodet om forlænget udnyttelsesfrist.

På den baggrund fastsættes vilkår om, at de ansøgte udvidelser og ændringer skal være udnyttet senest 2 år efter godkendelsens meddelelse, herunder efter evt. klagenævnsafgørelse. Det fremgår af Husdyrlovens § 33, at godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Udnyttelsesfristen fastsættes som vilkår.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen – herunder det godkendte produktionsniveau - ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶ regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering foretages dog, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2025.

Endvidere gælder for IE-husdyrbrug, herunder husdyrbruget på Fugdalvej 8, at miljøgodkendelsen skal tages op til revurdering, når EU-kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3 i Husdyrloven, jf. § 41 i Husdyrgodkendelsesloven. Der skal fastsættes en frist for overholdelse af nye vilkår, der udløber senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om miljøgodkendelse og dispensation er annonceret den 2. maj 2017 på Billund Kommunes hjemmeside samt i Billund Ugeavis og Midtjysk Ugeavis.

Afgørelsen er sendt til:

Fugdøl Toftegård ApS, Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig
Kontaktperson Bjarne Larsen, Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Konsulent ved Sagro, Hans Jørn Andresen, haa@sagro.dk

Endvidere er afgørelsen sendt til:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse - herunder afgørelsen om dispensation i forhold til afstandsreglerne i lovens § 8 (se nedenstående afsnit om husdyrbrugets beliggenhed), kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrloven. Klagen skal være indgivet senest den 30. maj 2017.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr.

---

⁶ BEK nr. 211 af 27/02/2017. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, med senere ændringer

for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm.), dels i forhold til de naturmæssige forhold (natur, vandmiljø mm.).

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget på baggrund af en systematisk gennemgang af, om husdyrbruget i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse. Grundlaget for kommunens vurdering af ansøgers anvendelse af BAT er beskrevet i afsnittet "Bedste tilgængelige teknik".

Vurderingen er baseret på en skematisk gennemgang, hvor de anvendte metoder sammenstilles med BAT-betragtningerne i aktuelle BREF-noter og BAT-blade. Dette regelgrundlag er skematiseret i afgørelsens bilag 4. I de enkelte afsnit i nedenstående beskrivelse og vurdering er henvist til BAT-grundlaget i dette bilag. I afsnittet "Bedste tilgængelige teknik" er foretaget en opsummerende vurdering.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet Sagro indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Fugdølvej 8, idet ansøger ønsker at udvide besætningen samt opføre nyt byggeri. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 28.02.2017 (version 4).

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der er således løbende indsendt supplerende oplysninger. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1. Den eksisterende ejendom og den fremtidige indretning er vist på planskitsen i bilag 2.

Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er ca. 425 m. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til byzone (Hejnsvig), som også er nærmeste samlede bebyggelse, er ca. 1,5 km.

Husdyrbrugets staldanlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af en række afstandskrav i Husdyrloven:

- §§ 6 og § 20: 50 m til nabobeboelse og 300 m til eksisterende eller planlagt byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: 10 m til bestemte ammoniakfølsomme naturtyper indenfor og udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- § 8: forskellige afstandskrav til almene og ikke-almene vandforsyningsanlæg, vandløb, søer, naboskel, offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed og egen beboelse.

I ansøgningen er det oplyst, at alle afstandskrav overholdes.

Kommunens vurdering

Den fremtidige staldbygning er indtegnet (bygning 9 på figur 2), så bygningen ikke overholder afstandskrav på 25 m til markvandingsboring med DGU-nr. 114.749, der ligger nord for stald 5.

Ansøger begrundet placeringen med dels opkoblingen af den nye stald til de eksisterende bygninger, dels at man visuelt og landskabsmæssigt ønsker, at gavlene på bygning 5 og 9 flugter hinanden. Ansøger påpeger samtidig, at afstandskravet vil være opfyldt, da der i den nordlige ende af bygningen vil være foderlade (se bilag 3).

Det er kommunens vurdering ud fra de fremsendte skitser, at bygningen sandsynligvis kan etableres således, at bygningens stalddel overholder en afstand på 25 m til boringen. Det lægges således til grund for denne godkendelse, at bygningen indrettes og etableres sådan, at bygningens stalddel overholder afstandskravet.

Den eksisterende stald (bygning 5, jf. bilag 2) er placeret 2 m syd for nævnte markvandingsboring, hvilket er mindre end de 25 m, som er mindsteafstanden i henhold til § 8. Grindsted Kommune meddelte ved afgørelse af 3. februar 1998 dispensation til denne placering af stalden med vilkår om årlig prøveudtagning fra boringen. Dispensationen var tidsbegrænset til 1. november 2002 og er således udløbet.

Det er Billund Kommunes vurdering, at der i denne nye godkendelse kan meddeles dispensation til, at afstandskravene i Husdyrlovens § 8 kan undlades

overholdt, idet der stilles vilkår om overvågning af forureningsforholdene i boringen ved prøveudtagning og analyse. Herudover stilles der vilkår om, at boringsafslutningerne skal være sikret mod vandindtrængning. Dispensationen meddeles efter Husdyrlovens § 9, stk. 3.

Det er Billund Kommunes vurdering, at de øvrige afstandskrav i loven kan overholdes, og at ejendommens placeringsforhold ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Besætningens størrelse

Husdyrbruget på Fugdølvej 8, 7250 Hejnsvig har ikke tidligere været reguleret af en miljøgodkendelse. Ribe Amt har den 6. juli 2006 truffet afgørelse om, at udvidelse af svinebruget fra 134,1 til 249,8 dagældende DE (dyreenheder) ikke var VVM-pligtig.

Screeningsafgørelsen blev ikke fuldt udnyttet, og det lovlige dyrehold blev i 2011 fastsat til 330 årssøer med grise til 7,2 kg, 8250 smågrise (7,2-20 kg), 2000 smågrise (7,2-30 kg) og 2000 sopolte (30-80 kg), svarende til i alt 134,12 nugældende DE.

Produktionen ønskes nu udvidet til 330 årssøer med grise til 7,0 kg, 11.000 smågrise (7-33 kg), 5.200 slagtesvin (33 - 100 kg) og 5.800 slagtesvin (33-112 kg), svarende til i alt 406,70 DE.

Ændringen af dyreholdet sker pga. en større effektivitet ved søerne, og fordi ansøger ønsker at samle produktionen på Fugdølvej 8 efter at have haft brand på en anden svineejendom.

Besætningerne i nudrift og ansøgt drift, jf. ansøgningen, fremgår af nedenstående tabel 1.

Kommunens vurdering

På baggrund af kommunens tidligere tilsyn på ejendommen samt oplysninger fra Landbrugsindberetning.dk (tidl. GHI) er det kommunens vurdering, at den oplyste nudrift er et realistisk udgangspunkt for ansøgningssystemets beregning af miljøpåvirkningen fra de ansøgte ændringer og udvidelser.

Der fastsættes vilkår med grænser for husdyrbrugets maksimale produktion, som svarer til det ansøgte.

Driftsbygningerne

Husdyrbrugets bygninger og funktioner er vist i bilag 2.

I forbindelse med udvidelsen ønskes en gammel slagtesvinestald nedrevet og en ny og større slagtesvinestald på ca. 3.500 m² ønskes opført. Stalden indrettes med 25-49 % fast gulv og 2.790 stipladser. I fremtiden vil der blive produceret 11.000 slagtesvin/polte. Stalden er med mekanisk ventilation. Stalden indrettes med udlevering i sydlig ende samt en foderlade på ca. 400 m² i nordlig ende.

De eksisterende produktionsbygninger er opført i elementer med norsk marmor, hvilket betyder, at bygninger er lyse/hvide. 2/3 af gavlene er hvide og den sidste 1/3 er røde. Taget på eksisterende bygninger er med grå plader.

Ved opførelsen af den nye slagtesvinestald forventes, at benhøjden er ca. 2,8 meter og taghældningen vil være 20°. Det betyder at kiphøjden på bygningen vil være ca. 6,2 m. Højde, farve samt taghældning er ikke endelig besluttet, da miljøgodkendelsen ønskes på plads inden byggeriet endelig tilrettelægges. Facaden vil blive etableret med lyse farver ligesom på de eksisterende bygninger.

En skitse af staldbygningen på ca. 30 x 100 m inkl. foderlade, udleveringsområde og mellemgang er vist i bilag 3.

Herudover ønskes en overdækket gyllebeholder på 4.000 m³ opført umiddelbart nord for de eksisterende gyllebeholdere på ejendommen.

Oplysninger om staldsystemer og produktion i staldene fra ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk fremgår af nedenstående skema.

Bygning	Dyrekategori	Antal Nudrift	Stipl. nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Stipl. ansøgt	Antal DE Ansøgt
Byg. nr. 5 Eksisterende smågrisestald	Smågrise (7,2-20 kg), Toklimastald, delvis spaltegulv	10.250	1700	29,34			
	Smågrise (7,0 – 33 kg), Toklimastald, delvis spaltegulv				11.000	1700	55,44
Byg. nr. 6 Eksisterende slagtesvinestald Nedrides	Slagtesvin, Fast gulv	2.000	510	29,78			
Byg. nr. 7 Eksisterende sostald	Årssøer, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	330	100	22,5	330	100	22,39
	Årssø, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	100	68	15,91	100	68	15,83
	Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	230	162	36,59	230	162	36,4
Byg. nr. 9.1 NY slagtesvinestald – uden luftrens	Slagtesvin (33 - 100 kg), Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv				5.200	1350	116,18
Byg. nr. 9.2 NY slagtesvinestald – uden luftrens	Slagtesvin (33 - 112 kg), Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv				2.900	720	80,23
Byg. nr. 9.3 NY slagtesvinestald – med luftrens	Slagtesvin (33 - 112 kg), Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv				2.900	720	80,23
I alt				134,12			406,70

Tabel 1: Staldsystemer og produktion.

Bygningsnumre henviser til skitse og bygningsbeskrivelser i bilag 2.

Der er i ansøgningen angivet oplysninger om ind- og udgangsvægte for slagtesvin, som afviger fra standardforudsætningerne i Husdyrgodkendelse.dk.

Kommunens vurdering

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat nogle krav til ammoniakemissionen fra stald og lager, samt for ammoniakpåvirkningen i den omgivende natur. I nedenstående del af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering: "Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold", er der foretaget en nærmere vurdering af disse forhold.

Med henblik på at reducere ammoniakfordampningen fra anlæg og produktion har Miljøstyrelsen i maj 2011 udsendt vejledninger vedrørende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT i gyllebaserede systemer i konventionelle brug for svin.

Der er i Husdyrgodkendelse.dk på den baggrund foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år, opnåelig ved anvendelse af BAT. Beregningerne af det vejledende emissionsniveau afhænger af, om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi pr. dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Produktionsstørrelsen for nye stalde beregnes med udgangspunkt i den omregningsfaktor mellem antal dyr og DE, som var gældende i 2011, da det er denne, der ligger til grund for proportionalitetsvurderingen af teknologier og dermed for fastlæggelsen af BAT-niveauet.

Det maksimale BAT-betingede emissionsniveau af ammoniak fra stalde og lagre, som dette er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk, er på 4.486 kg N/år. I Husdyrgodkendelse.dk er det endvidere beregnet, at de ansøgte stalde og lagre faktisk vil medføre en emission på 4.472 kg N/år. På den baggrund er det kommunens vurdering, at husdyrbrugets ansøgte indretning og drift er BAT.

For at sikre, at BAT-kravene overholdes, stilles vilkår til anlægget, som sikrer, at det indrettes og drives i overensstemmelse med det oplyste og beregningsgrundlaget i Husdyrgodkendelse.dk.

Idet det forudsættes, at drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg ved vilkår.

I Husdyrgodkendelse.dk er det lagt til grund, at der indgår reduktioner af det beregnede ammoniakemissionsniveau fra husdyrbruget via den anvendte teknik, idet der etableres luftrensning i en del af den nye slagtesvinestald samt fast overdækning på den nye gyllebeholder. For sidstnævnte foranstaltning, er der

taget nærmere stilling til dette forhold nedenfor i afsnittet om gødningsproduktion og opbevaring.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er det forudsat, at der etableres biologisk luftvasker i ventilationen fra bygning 9.3, som har en ammoniakrensningseffekt på 48 % af NH₃-emissionen. Anlægget er forudsat at være i konstant drift (8.760 timer om året), hvilket medfører en reduktion i ammoniakemissionen på 459 kg/år.

Ansøger har oplyst, at der implementeres punktudsug og delrensning på luften fra 2 sektioner i bygning 9 (720 stipladser, jf. markerede sektioner i bilag 3), hvor 14 % af ventilationskapaciteten føres til luftrensere, hvilket medfører en samlet reduktion på 48 % af NH₃-emissionen fra disse to sektionsafsnit. Ansøger har fremsendt redegørelse fra leverandøren SKOV A/S, som redegør for anlægget og for at det kan præstere den oplyste effektivitet ved den oplyste delstrømsrensning. Ansøger har imidlertid oplyst, at man endnu ikke har lagt sig fast på, hvilket anlæg og hvilken leverandør, der vil blive anvendt.

På Miljøstyrelsens liste over acceptable rensningsteknologier (Teknologilisten) er der optaget i alt 4 anlægstyper, 2 biologiske luftrensere og 2 kemiske luftrensere. De 4 anlægstyper tilskrives på Teknologilisten omtrent den samme effektivitet overfor rensning af luftens ammoniakindhold (87 - 89 %), mens effektiviteten overfor rensning for lugtindhold er på hhv. 74 % og 81 % for de to biologiske anlæg, mens de to kemiske anlæg ikke har lugtreducerende effekt.

I ansøgningen er det imidlertid ikke forudsat i lugtberegningerne, at der sker rensning af lugtemissionen, hvorfor det ikke er nødvendigt at pålægge ansøger at lade anlægget projektere nærmere på nuværende tidspunkt.

Billund Kommune finder, at der ved det fremsendte materiale er tilstrækkeligt redegjort for, at der kan etableres et anlæg, som kan opnå den rensningseffekt, der er forudsat i ansøgningen overfor husdyrbrugets ammoniakemission.

Miljøstyrelsen har udarbejdet teknologiblade for begge anlægstyper:

- Biologisk luftrensning – Slattevin, 1. udgave, 23.05.2011
- Kemisk luftrensning med syre – Slattevin, 3. udgave, rev. 23.05.2011

Teknologibladene er vedlagt miljøgodkendelsen som hhv. bilag 6 og 7. I teknologibladene har Miljøstyrelsen opstillet forslag til vilkår for hver anlægstype.

Der stilles i denne godkendelse vilkår om, at der skal etableres et luftrenseanlæg på det pågældende staldafsnit, som renser med den i ansøgningen forudsatte effektivitet, og at anlægget skal være optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste.

I ansøgningen er der ikke redegjort for luftrensningsanlæggets type og udførelse eller for anlæggets specifikationer og ydelse mv. På den baggrund stilles vilkår om, at der ikke må etableres dyrehold i den fremtidige stald, inden virksomheden har redegjort overfor tilsynsmyndigheden, at luftrensningsanlægget i det pågældende staldafsnit kan tilvejebringe den i ansøgningen forudsatte reduktionseffekt på 48 % i staldemission og en reduktion af husdyrbrugets samlede emission til maksimalt 4.472 kg N/år. Redegørelsen skal indeholde

beskrivelse og tegningsmateriale for anlæggets montering i stalden, anlæggets procesmæssige opbygning, relevante anlægsdata og tegningsmateriale, samt beregningsmæssig redegørelse for anlæggets ydelse og den afledte reduktion i ammoniakemissionen. For et biologisk luftreanseanlæg skal redegørelsen opgøre værdierne for parametre i de tomme felter i vejledende vilkår 2, 3 og 4 i bilag 6. For et kemisk luftreanseanlæg skal redegørelsen opgøre værdierne for parametre i de tomme felter i vejledende vilkår 3, 6 og 7 i bilag 7.

I forlængelse heraf stilles vilkår svarende til de standardvilkår, Miljøstyrelsen har foreslået, idet vilkårene tilpasses den situation, at de relevante nøgletal først fremstilles i forbindelse med anlæggets detailprojektering.

Biologiske luftreanseanlæg producerer næringsstofholdigt lænsevand. Der stilles vilkår om, at lænsevand fra evt. biologisk luftreanseanlæg skal tilføres gyllebeholder. Kemiske luftreanseanlæg frembringer ikke spildevand.

Foder

Det fremgår af ansøgningen, at foderet, der anvendes på ejendommen, opbevares i udendørs siloer (bygning 12, 13 og 14 i bilag 2). Der ønskes etableret en foderlade i den nordlige ende af den nye slagtesvinestald (bygning 9).

Husdyrbruget angiver at anvende BAT for fodringen som følger:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Smågrise fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger, afhængig af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskellige, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der angivet oplysninger om indhold af råprotein pr. foderenhed, som ikke afviger fra standardforudsætningerne. I forhold til fosfor er der anført et afvigende indhold.

Kommunens vurdering

Det er forureningsforebyggende (BAT) at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer svarer til dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Foderets indhold af råprotein har betydning for anlæggets kvælstofemission. Bidraget herfra indgår således i BAT-vurderingerne i ovenstående afsnit om driftsbygningerne.

Som det fremgår af bilag 4, har Miljøstyrelsen i vejledninger udsendt i maj 2011 (Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT), opstillet vejledende grænseværdier for fosforindholdet pr. DE i svinegødning ab lager med henblik på at reducere forureningen fra fosforudvaskning ved anvendelse af BAT. Som følge af ændrede DE-omregningsfaktorer har

Miljøstyrelsen efterfølgende udsendt nye BAT-grænser. For opformeringsbesætninger, som den der er på Fugdølvej 8, har Miljøstyrelsen udarbejdet et notat⁷, hvori der er opstillet fosforberegningsgrundlag for afvigende vægtintervaller. BAT-kravet til fosfor kan for sådanne dyr beregnes via følgende formel:

$$\text{BAT-krav (vægtinterval)} = 5,45 - ((\text{indgangsvægt} + \text{udgangsvægt})/2 - 18,9) \times 0,01577$$

For smågrisene på Fugdølvej 8 bliver BAT-kravet herved:
 $5,45 - ((7,0+33)/2 - 18,9) \times 0,01577 = 5,43$ gram total P/FE

Og for poltene:
 $5,45 - ((33+100)/2 - 18,9) \times 0,01577 = 4,69$ gram total P/FE

Og for galtene:
 $5,45 - ((33+112)/2 - 18,9) \times 0,01577 = 4,60$ gram total P/FE

For søerne i besætningen har ansøger anvendt værdien fra tabel 2 i notatets bilag, hvor BAT-fosforindhold i foderet er anført til 4,81 g total P/FE.

Ovenstående værdier for de enkelte dyregrupper er indtastet i ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, og den beregnede samlede udledning fra besætningen udgør således 9.605,91 kg P, som også er besætningens BAT-niveau.

I overensstemmelse med anbefalingerne i Miljøstyrelsens notat stilles vilkår om, at fosforindholdet i foderblandingerne til disse dyr ikke må overskride de ovenfor anførte værdier. Endvidere stilles vilkår om egenkontrol og dokumentation omkring foder og produktionskontrol vedrørende overholdelse af disse værdier.

I nedenstående afsnit om "Støv, fluer og skadedyr" er foretaget en vurdering af forurening i forbindelse med opbevaring og håndtering af foder.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist på bilag 2.

Det er oplyst i ansøgningen, at krav om minimum opbevaringskapacitet for gylle, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸, kan overholdes. Husdyrbrugets samlede produktion af gylle, inkl. drikkevandsspild, vaskevand m.v., er beregnet af ansøger og angives til 9.129 m³. Hertil kommer maksimalt 60 m³ lænsevand fra lufttenseanlægget. På husdyrbruget frembringes i dag ca. 514 m³ fast gødning, mens der på det ansøgte husdyrbrug ikke længere produceres fast gødning.

For at overholde kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9, skal der som minimum være (9/12 mdr. * 9.189 m³/år) ca. 6.892 m³ kapacitet for flydende husdyrgødning, hvilket kan

⁷ Notat af 2. september 2015, BAT på fosfor i opformeringsbesætninger

⁸ BEK nr. 1324 af 15/11/2016. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

opfyldes ved de oplyste opbevaringslagre. Husdyrbrugets samlede opbevaringskapacitet for husdyrgødning fremgår af nedenstående tabel.

Opbevaringslager	Ny	Størrelse m ³	Placering	Overdækning
Gyllebeholder 11	Nej	2.015	I tilknytning til ejendommen	Nej
Gyllebeholder 10	Nej	1.240	I tilknytning til ejendommen	Nej
Gyllebeholder	Nej	1.500	Fugdølvej 12	Nej
Gyllekanaler	Delvist	1.240	I tilknytning til ejendommen	-
Gyllebeholder	Ja	4.000	I tilknytning til ejendommen	Ja
I alt		9.995		

Tabel 2. Ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen.

I ansøgningen er det anført, at husdyrbruget anvender BAT som følger:

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Nyeste tank monteres med fast overdækning.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Kommunens vurdering

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat nogle krav til ammoniakemissionen fra stald og lager, samt for ammoniakpåvirkningen i den omgivende natur. I nedenstående del af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering: "Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold", er der foretaget en nærmere vurdering af disse forhold.

Med henblik på at reducere ammoniakfordampning og lugt, samt risici for gylleudslip, er i BAT-grundlaget (EU's BREF-note og BAT-Byggeblade) udpeget nogle teknikker, som vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Disse teknikker fremgår af skemaet i bilag 4.

På baggrund af en sammenstilling af de valgte løsninger (herunder som følge af reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen) og BAT-betragtningerne i BAT-grundlaget (jf. punkt 6 i bilag 4), er det kommunens vurdering, at den valgte indretning og drift af tankanlæggene er BAT.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid skal kunne dokumentere, at kapaciteten af gødningsopbevaringsanlæg opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

I ovenstående afsnit "Driftsbygningerne" fremgår det, at biologiske luftrensaneanlæg producerer næringsstoffoldigt lænsevand, og at lænsevand fra husdyrbrugets anlæg skal tilføres gyllebeholder. I miljøstyrelsens Teknologiblad "Slagtesvin, Staldindretning – Biologisk luftrensning" af 23.05.2011, fremgår det, at et sådant anlæg i en undersøgt slagtesvinestald frembragte 0,02 m³ lænsevand pr. produceret slagtesvin ved rensning af al luft. For de 2.900 slagtesvin i den luftrensede afsnit af den fremtidige stald på Fugdavej medfører dette ca. 60 m³/år, hvis al luften renses. Bidraget fra lænsevand er indregnet i ovenstående kapacitetsopgørelse.

Det vurderes, at husdyrbruget kan opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Som nævnt fremgår det af ansøgningskemaet, at den nye gyllebeholder overdækkes med fast overdækning. I miljøstyrelsens Teknologiblad: Fast overdækning af gyllebeholder (1. udgave, 11.11.2010), er opstillet følgende forslag til BAT-standardvilkår:

"Drift og indretning

1. Gyllebeholder nr. ____ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
4. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

5. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

Der stilles vilkår, som svarer til de i teknologibladet foreslåede vilkår. Dog finder kommunen, at føring af logbog o.l. bedst egner sig til rutinemæssige eller jævnlige forekommende hændelser. Kommunen finder det også unødigt, at fastsætte underretningspligt ved skader i teltdugen. På den baggrund stilles ikke vilkår jf. det foreslåede vilkår 5, samt sidste sætning i vilkår 4.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

I nedenstående afsnit "Driftsforstyrrelser og uheld" er der foretaget en vurdering af forureningsrisici i forbindelse med håndtering af gylle ved fremtidig og eksisterende tanke, herunder indretning med pumpe mv.

Energi- og vandforbrug

Husdyrbrugets samlede energi- og vandforbrug i den eksisterende og den ansøgte drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug (kWh)	178.000	500.000
Vandforbrug (m ³ , stalde)	3.523	11.910
Olieforbrug (l)	36.000	37.000

Tabel 3: Energi- og vandforbrug

Ansøger oplyser, at der vil ske en stigning i forhold til elforbruget, da der sker en besætningsudvidelse, samt at der ønskes opført egen foderlade. Det stigende elforbrug anvendes hovedsagelig til ventilation, gyllepumpning, blanding af foder, belysning samt udfodring. Elforbruget i ansøgt drift er anslået.

Der anvendes olie til opvarmning af klimastalden samt til velfærdsrummet.

Der er egen boring, som anvendes både i beboelsen samt til svineproduktionen. Stigningen i vandforbruget skyldes en stigning i forbruget af drikkevand, som følge af det stigende dyrehold. Der er udført beregninger af vandforbruget efter udvidelsen, som fordeler sig med 9.020 m³ til drikkevand, 1.069 m³ til drikkevandsspild og 572 m³ til rengøring.

Husdyrbruget angiver at anvende BAT som følger:

Vand:

- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere forbrug af vaskevand.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og dette i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Der etableres undertryksventilation i den nye stald, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet, hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Tørfodringsanlægget er udstyret med føler, der sikrer at fodringanlægget ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.

Kommunens vurdering

Med henblik på at reducere vand- og energiforbruget er i BAT-grundlaget (EU's BREF-note og Teknologiblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Disse teknikker fremgår af skemaet i bilag 4.

På baggrund af sammenstilling af de valgte løsninger med BAT- betragtninger i punkt 4 og 5 i bilag 4, er det kommunens vurdering, at husdyrbruget anvender BAT, herunder ved supplerende at anvende metoder, jf. nedenstående opstilling af vilkår.

Der stilles vilkår om, at der skal anvendes lavenergibelysning i den fremtidige stald, og at lyskilderne i eksisterende driftsbygninger skal erstattes med lavenergibelysning, efterhånden som lyskilderne skal udskiftes. Der stilles vilkår om, at der inden ibrugtagning af den fremtidige stald, skal være etableret vandmåler, som måler husdyrbrugets vandforbrug til bygninger og drift under husdyrproduktionen, og at forbruget skal aflæses og journalføres mindst én gang årligt. Endvidere stilles vilkår om, at ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

Det vurderes, at husdyrbruget herudover har foretaget relevante foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbrug. Der stilles vilkår om, at forbruget skal ligge indenfor rammerne af størrelserne nævnt i den miljøtekniske beskrivelse. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

I ansøgningen er det oplyst, at affald fra husdyrbruget typisk kan inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet- og lakeret træ)
- Farligt affald (lysstofrør og sparepærer, spraydåser, oliefiltre, batterier)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester)
- Døde dyr

- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, tomme medicinglas, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdig byggemateriale)

Forbrændingseget affald, herunder bl.a. pap, papir og plastik fra produktionen opbevares indtil aflevering på genbrugsplads, - alternativt kommes det i affaldscontainer.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke-forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald, bortskaffes det til kommunal modtagerstation. Eventuelt jernaffald, bortskaffes til skrothandler.

Der opbevares ingen medicinrester, tom medicinemballage eller spidse og skarpe genstande på ejendommen. Hvis der skulle forekomme medicinrester på ejendommen, afleveres dette på apotek eller til dyrlægen. Kanyler og tomme medicinflasker opbevares på ejendommen i brudsikkert og tæt emballage indtil aflevering på kommunal modtagerstation.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer eller spraydåser opbevares indendørs indtil aflevering på kommunal modtagerstation – alternativt kommes det i affaldscontainer.

Spildolie bortskaffes til producent/leverandør af olie, da det er maskinforhandler der skifter olie på maskiner.

Døde dyr opbevares overdækket på spalter, syd for ejendommen (se bilag 2). Der er etableret afskærmet daka-plads ved indkørslen til ejendommen. Døde dyr anmeldes til DAKA indenfor 24 timer efter dødsfald. Afhentning sker efter behov.

Kommunens vurdering

Som et led i udførelse af godt landmandskab anses korrekt tilrettelæggelse af bortskaffelse af produkter og spild for BAT, jf. BAT- grundlaget (EU's BREF- note og BAT- Byggeblade). På baggrund af en sammenstilling af de valgte løsninger med BAT- betragtninger (jf. punkt 1 i bilag 4), er det kommunens vurdering, at de valgte metoder er BAT.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Desuden stilles vilkår for opbevaring af farligt affald.

Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til kommunens affaldsregulativer. Da husdyrbrugets affaldsbortskaffelse reguleres direkte af regulativerne, stilles der ikke vilkår i dette regi i denne afgørelse.

Spildevand

Processpildevandet fra bedriften ledes til fortanken. Dette omfatter 572 m³ fra vask af stalde samt 1.069 m³ fra drikkevandsspild. Disse værdier er beregnet i normen for gylleproduktion.

Køreveje ol., er grusbelagte, og der tilledes ikke overfladevand til dræn og vandløb herfra.

Tagvandet fra eksisterende bygninger ledes via drænledninger til vandløb syd for ejendommen (se bilag 2).

Tagvandet fra den nye staldbygning vil blive koblet på eksisterende drænledninger og vil dermed blive ledt til vandløb.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye befæstede arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette stilles som vilkår.

Afledning af tagvand til vandløb medfører øget hydraulisk belastning af vandløbet og kan medføre erosion. Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, med mindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning, hvilket stilles som vilkår. Dette indebærer, at virksomheden ikke må etablere den ønskede afledning af tagvand fra den nye stald til vandløb, inden Billund Kommune har meddelt tilladelse hertil efter Spildevandsbekendtgørelsen.

Idet det i øvrigt vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra driftsmæssigt spildevand, finder kommunen ikke anledning til at stille videre krav i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Derudover påvirkes også den omgivende natur af husdyrproduktion - disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt og luft

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 skal der anvendes følgende genekriterier for lugt ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, herunder stalde o. lign.:

Kategori		Vejledende geneniveau*
A	Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³
B	Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	7 OU _E /m ³
C	Enkeltboliger uden landbrugspligt	15 OU _E /m ³

Tabel 4. Lugtgenekriterier jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3

*Det vejledende geneniveau (antal OU_E /m³) udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet genekriterier for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Resultatet af lugtberegningerne ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Faktisk afstand*
Byzone	714 m	> 1 km
Samlet bebyggelse	513 m	> 1 km
Enkelt bolig uden landbrugspligt	259 m	440 m

Tabel 5. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af nærmeste staldbygning.

Beregningerne i forhold til alle områdetyper er udført via den nye beregningsmodel.

Kommunens vurdering

Resultatet af lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk i nærværende sag viser, at kravene til geneafstanden til byzoneområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger overholdes.

Som grundlag for beregningerne er anført, at der ikke er andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. Kommunen er enig i denne vurdering.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 932 meter.

Med henblik på at reducere luftformige emissioner fra opbevaring af husdyrgødning er i BAT- grundlaget (EU's BREF- note og Teknologiblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Disse teknikker fremgår af skemaet i bilag 4.

Ansøgers oplysninger om opbevaring og håndtering af gødning fremgår af ovenstående afsnit "Gødningsproduktion og opbevaring". På baggrund af en sammenstilling af de valgte løsninger med BAT- betragtninger i punkt 6 i bilag 4, er det kommunens vurdering, at de valgte opbevaringsmetoder kan betragtes som BAT.

Overordnet fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlige. Endvidere stilles vilkår om undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår til disse forhold.

Støj og transport

I ansøgningen er anført, at de væsentligste støjkloder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, støj fra transport m.v. Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Ved udskiftning af eksisterende ventilatorer samt ved montering af nye ventilatorer investeres der i tidssvarende støjsvage ventilatorer.

Pumpning af gylle fra stald til fortank sker ugentlig ved hjælp af elpumpe. Overpumpning af gylle fra beholder til lastvogne sker med sugekran. Omrøring af gylletankene foretages før udkørsel på mark og sker primært om foråret.

Ansøger oplyser flg. om typer og antal årlige transporter:

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift	Ændring +/-
Afhentning af dyr	26	55	+ 29
Afhentning af døde dyr	52	55	+ 3
Foder	52	100	+ 48
Udbringning af husdyrgødning	125	390	+ 265
Udbringning af fast husdyrgødning	35	0	- 35
Levering af brændstof	8	10	+ 2
Affald, beboelse (kommunal afhentning)	26	26	+ 0
Affald, erhverv	26	30	+ 4
Andet (fragtbil o.l.)	10	40	+ 30
Transporter i alt	360	706	+ 346

Tabel 6. Oversigt over transporter til og fra Fugdvej 8

Transporter foregår normalt i dagtimerne på hverdage. I højsæson for udbringningen af husdyrgødning kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller udenfor normal arbejdstid. Andre transporter til ejendommen vil kun medføre kortvarig støj. De fleste af transporterne foregår i dagtimerne. Levering af grise til slagteriet kan dog forekomme på alle tider af døgnet.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget skal overholde disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at ejendommen under fornøden hensyntagen til omgivelserne kan drives, uden at dette medfører overskridelse af støjgrænserne.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal planlægge flest mulig støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkloder. Hvis der anvendes mobilt korntørringsanlæg i natperioden, skal denne placeres således på ejendommen, at støjudbredelsen i retning af nærmeste naboer afskærmes af bygninger eller andre støjdæmpende konstruktioner.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Den væsentligste udvidelse af antallet af transportere vedrører gylletransporter. Det er oplyst, at al gylle afsættes til biogasanlæg. Om transport til biogasanlæg oplyser ansøger, at gyllen vil blive transporteret i lukkede lastvogne ad offentlige veje.

Hvis virksomheden i stedet vælger at udbringe gyllen på husdyrbrugets marker, ligger markerne i området omkring ejendommen, og transportere mellem husdyrbruget og marker vil foregå i det åbne land uden boligområder o.l.

Kommunen vurderer, at udvidelsen af transport til og fra ejendommens anlæg under fornøden hensyntagen kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Der stilles vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

I ansøgningen er anført, at der ikke forventes at være væsentlige støvgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen. Dog kan der i særlige tilfælde opstå støvgener i forbindelse med trafik til og fra husdyrbruget.

Der er ikke støvgener i forbindelse med blanding af foder, da foderet opbevares i udendørs siloer, hvorefter det transporteres ind i stalden og udfodres. I forbindelse med udvidelsen vil der blive opført foderlade i den nordlige ende af den nye staldbygning. Der vil ikke forekomme støv i forbindelse med blanding af foder, da dette sker i lukkede systemer og indendørs. Ved overførsel af foder til andre bygninger, vil denne overførsel ligeledes ske i lukkede systemer.

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Bekæmpelse foretages af Billund Kommune.

Hvis der skulle opstå problemer med fluer, vil der blive anvendt smøremiddel, da rovfluer ikke kan overleve i denne stald – der er foretaget adskillige forsøg. Alternativt vil et eventuelt problem blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Kommunens vurdering

Anvendelse af BAT i driften (jf. punkt 1 i bilag 4) er med til at sikre god hygiejne og reduceret risiko for problemer med skadedyr og fluer.

Støvdudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, ved korntørring og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener, hvorfor der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støv- eller fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning, samt om, at husdyrbruget skal tilrettelægge transport under hensyntagen til risikoen for støvudvikling.

Der stilles endvidere vilkår om, at fluer bekæmpes i henhold til de veterinære bestemmelser. Ligeledes stilles der vilkår om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr.

Lys

I ansøgningen er det oplyst, at husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstig lys i staldene. Lyset i staldene vil være tændt når der arbejdes i staldene eller når der er behov for det.

Udendørs belysning er uden sensor og tændt efter behov. Lys ved udleveringsrampe er kun tændt ved pålæsning af grise.

Placeringen af eksisterende udendørs belysning er vist i bilag 2.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at forebygge fremtidig lyspåvirkning stilles vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at ny belysning i stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem ventilationsåbninger i bygningens rygning eller ud gennem side- eller gavlåbninger.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med udvidelsen ønskes en gammel slagtesvinestald nedrevet og en ny og større slagtesvinestald på ca. 3.500 m² ønskes opført.

Herudover ønskes en overdækket gyllebeholder på 4.000 m³ opført umiddelbart nord for de eksisterende gyllebeholdere på ejendommen.

De eksisterende produktionsbygninger er opført i elementer med norsk marmor, hvilket betyder, at bygninger er lyse/hvide. 2/3 af gavlene er hvide og den sidste 1/3 er røde. Taget på eksisterende bygninger er med grå plader.

Ved opførelsen af den nye slagtesvinestald forventes, at benhøjden er ca. 2,8 meter og taghældningen vil være 20°. Det betyder at kiphøjden på bygningen vil være ca. 6,2 m. Højde, farve samt taghældning er ikke endelig besluttet, da

miljøgodkendelsen ønskes på plads inden byggeriet endelig tilrettelægges. Facaden vil blive etableret med lyse farver ligesom på de eksisterende bygninger.

En skitse af staldbygningen på ca. 30 x 100 m plus udleveringsområde og mellemgang er vist i bilag 3.

Kommunens vurdering

Fugdalvej 8 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger.

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som et landbrugsområde. Ejendommen ligger ikke indenfor områder, som er omfattet af udpegninger i kommuneplanen af hensyn til beskyttelse af kultur, landskab eller natur.

Det er kommunens vurdering, at etableringen af de ansøgte bygningsmæssige udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området, og at de ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af områdets landskabelige oplevelsesmæssige værdier.

Driftsforstyrrelser og uheld

Det er anført i ansøgningen, at der ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie altid vil være risiko for, at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget.

Gylle:

- Ansøger oplyser, at ved et evt. udslip, vil gyllen samle sig umiddelbart omkring gyllebeholderne. Der benyttes halmballer til at skabe en dæmning, så gyllen ikke spreder sig over et større område. Der ringes 112.
- Hver 10. år kontrolleres gylletanke af en autoriseret gylletank kontrollør. Minimum en gang om året kontrollerer landmanden gylletankene visuelt for evt. kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, revner og utætheder i elementer. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skaden.

Elpumper er sikret med anordning (typisk en timer), der sikrer, at pumpen slår fra, når der er oppumpet en mængde svarende til indholdet i en gyllevogn.

Under ovenstående afsnit "Affald" fremgår ansøgers oplysninger om opbevaring af affald, herunder farligt affald, samt hvilke vilkår, kommunen fastsætter til affaldsopbevaringen i denne afgørelse.

Om opbevaringen af olier og kemikalier er det oplyst, at kemikalier opbevares i bygning 2 (se bilag 2). Medicin opbevares i køleskab i sostalden samt i klimastalden.

Der forefindes to olietanke på ejendommen samt en dieselolietank. Olietankene er placeret i bygning 4 og 7. Begge tanke er på 1.200 l og er fra 1998. Dieselolietanken er placeret i bygning 2, er på 2.500 l og fra år 2000. Alle tanke er placeret på fast bund uden afløb.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor områder, der i Danmarks Miljøportal er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser og som nitratfølsomme indvindingsområder.

Anvendelse af BAT for indretning og drift (jf. punkt 1 og 6 i bilag 4) er med til at forebygge driftsforstyrrelser og uheld.

Det er kommunens vurdering, at en beredskabsplan kan give et godt overblik over relevante installationer og oplag mv. på ejendommen, samt anvisninger for handling, som vil kunne forebygge uheld og reducere forureningsomfanget i tilfælde af uheld.

Der stilles derfor vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter evt. uheld og at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Olie- og dieseltankene er omfattet af olietankbekendtgørelsen, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med at reglerne overholdes. Olietanke skal således ikke reguleres af en miljøgodkendelse, hvorfor der ikke fastsættes vilkår for husdyrbrugets olietanke i denne afgørelse, bortset fra et vilkår om, at tankene skal drives efter olietankbekendtgørelsen.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier og oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af olietankbekendtgørelsen), samt affald herfra, stilles vilkår om, at olier og kemikalier, samt affald herfra, skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Endvidere stilles vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Med henblik på at forebygge forurening fra gyllehåndtering er der optaget en række krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder, at bekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering i forbindelse med eksisterende gylletanke, hvorfor der i forhold til

disse alene stilles vilkår om, at pumpning til og fra gyllebeholderne skal foregå under opsyn.

Der stilles vilkår om alarmering af alarmcentralen i tilfælde af uheld, hvor der er risiko for forurening.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, fosfor og nitrat i forhold til overfladevand, såvel som i forhold til grundvand, samt for lugt (vurderet ovenfor).

Disse beskyttelsesniveauer (jf. bekendtgørelsens bilag 3) skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige virkninger på miljøet ved godkendelser efter §§ 10, 11, 12 og 16 i Husdyrloven.

Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen for hver ansøgning skal foretage en konkret vurdering, samt at der på den baggrund i særlige tilfælde kan stilles vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen. Det vil være tilfældet, hvis der er naturområder, som kommunen vurderer ikke beskyttes tilstrækkeligt af det fastlagte beskyttelsesniveau.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁹ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Ammoniakpåvirkning af naturområder fra anlægget

Som en følge af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. Kravet vedrører alene reduktion af den forøgede emission, altså ammoniakemissionen fra selve udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Ammoniakemissionen fra stald og lager skal reduceres med 30 % i forhold til det fastsatte referencestaldsystem.

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre – herunder markstakke, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

Etableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug, som er eller derved bliver over 15 DE, er ikke tilladt, hvis stald eller gødningsopbevaringsanlæg ligger mindre end 10 meter fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. Husdyrlovens § 7.

Det fremgår af ansøgningens beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, at ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug efter de ansøgte udvidelser og ændringer bliver på 4.472 kg N/år. Det fremgår desuden, at projektet opfylder bekendtgørelsens generelle krav om ammoniakreduktion med en margin på 14 kg N/år. Endvidere kan konstateres, at ingen stalde eller gødningsopbevaringsanlæg

---

⁹ BEK nr. 926 af 27/06/2016 – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

ligger mindre end 10 meter fra ammoniakfølsomme naturtyper, jf. Husdyrlovens § 7.

Kommunens vurdering

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med kortlægningen af naturområder i nationale datasæt på Danmarks Arealinformation kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Driftsbygningerne" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at den ammoniakreducerende effekt af de anlæg og driftsformer, som bringes i anvendelse på husdyrbruget, mindst modsvarer effekten forudsat i ammoniakberegningerne.

Supplerende vurdering, herunder af internationale naturbeskyttelsesområder og visse arter

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler

Afstanden til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 2,6 km. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

I ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk er ammoniakdepositionen i området fra husdyrbrugets anlæg beregnet til 0,0 kg N/år (totaldepositionen), heraf er 0,0 kg merdeposition fra de ansøgte ændringer.

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er bidrag fra andre omliggende husdyrbrug. Kommunen er ikke enig i dette, men den kumulative virkning fra andre husdyrbrug er uden betydning for denne miljøgodkendelse, da påvirkningerne fra Fugdølvej 8 under alle omstændigheder overholder det strengeste afskæringskriterium i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det ansøgte projekt på Fugdølvej 8 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af EF-habitatområdet og EF-fuglebeskyttelsesområdet, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter, der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12¹⁰ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller uden for.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Fugdølvej 8, kunne være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindeligt udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på Habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er desuden rødlistet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever uden for yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover, at arten er opført på bilag IV, er den fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenede, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister desuden status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende, ved at hindre tilgroning, vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder. Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker, hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Ud over mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves i marken,

---

¹⁰ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Odder (Lutra lutra)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder. En miljøgodkendelse af indeværende ansøgning vil ikke medføre nogen form for fysisk påvirkning af nærliggende vandløb.

Birkemus (Sicista betulina)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld mv., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker mv.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer indenfor 1000 meter af anlægget. I afsnittet nedenfor vurderes ammoniakpåvirkningen i søerne. Nærmeste registreringer i Billund Kommune af Bilag IV padden til søerne er ca. 1,7 km.

Det ansøgte byggeri har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området. En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen form for fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte padden eller deres levesteder. Ligeledes vurderes de almindelige regler for 2 meter bræmmer at være tilstrækkelige til at beskytte odderen, såfremt den findes i området.

Ud over de nævnte bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte projekt, uden at det medfører en væsentlig påvirkning af natur, herunder bilag IV arter.

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 områder, hvoraf alle er søer, bortset fra én eng. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet på merbelastning og totalbelastning fra det ansøgte projekt til engen, til to potentielt ammoniakfølsomme skove (se afsnittet *Påvirkning af*

ammoniakfølsom skov nedenfor) og til nærmeste Kategori 1-natur. De udpegede naturarealer er vist i bilag 5.

Natur punkt nr.	Kategori, jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen	Naturtype	Afstand fra anlægsmidte (m)	Merbelastning fra det ansøgte projekt (Kg N/år)	Totalbelastning fra virksomheden (Kg N/år)
1	3	Eng	950	0,1	0,2
2	3	Skov	1.000	0,2	0,3
3	3	Skov	1.150	0,2	0,3
4	2	Hede	1.800	0,1	0,10

Tabel 7. Anlæggets bidrag til ammoniakdepositionen i omliggende natur

Det er kommunens vurdering, at de i beregningerne forudsatte oplands- og naturtypeparametre er valgt korrekt.

Moser, heder og overdrev hører til Kategori 3-natur, for hvilke der i bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et beskyttelsesniveau på maks. 1,0 kg N/ha/år¹¹ i merdeposition. Der er ingen Kategori 3-natur af de nævnte naturtyper inden for 1000 m af anlægget. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Punkt 1 repræsenterer en eng. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i bilag 3. En totaldeposition på maks. 0,2 kg N/ha/år vurderes ikke at ville give anledning til tilstandsændringer på engen.

Naturpunkt 4 repræsenterer en hede, Kategori 2-natur, for hvilke der i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et beskyttelsesniveau på maks. 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition. Med en beregnet totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år vurderes det ansøgte projekt ikke at ville give anledning til tilstandsændringer på heden.

Der er en del småsøer, Kategori 3-natur, i området. Hovedparten af næringsstofførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrloven. Husdyrlovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransålbølger samt brunvandede søer og vandhuller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne indenfor 1.000 meter af anlægget hører til disse kategorier. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for

¹¹ Jf. bilag 3 til bekendtgørelsen gælder at kommunen for kategori 3-natur har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år.

ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne, jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1.000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om skovjordbund,
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter.

Kommunens vurdering

Ammoniakfølsom skov er omfattet af Kategori 3-natur, for hvilken der i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er fastsat et beskyttelsesniveau på max. 1,0 kg N/ha/år i merdeposition. Der er beregnet en merdeposition på 0,2 kg N/ha til de to skove. Da merdepositionen således ligger under beskyttelsesniveauet, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på skovene.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Grundlag

For svinebrug over en vis størrelse er i EU-regi i 2003 udarbejdet en BREF-note vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, som anfører, hvad der betragtes som BAT (Best Available Technique) i forbindelse med en række produktionsforhold, herunder driftsstyring, staldindretning, vand- og energiforbrug mv. Miljøstyrelsen anfører i husdyrvejledningen, at der også for produktion af andre husdyrtyper skal ske tilsvarende inddragelse af BREF'ens BAT-aspekter.

Skov og Naturstyrelsen og Dansk Landbrugsrådgivning har i en årrække før Husdyrgodkendelseslovens ikrafttrædelse (dec. 2006) udarbejdet en række BAT-Byggeblade, hvor forskellige staldsystemer er vurderet med hensyn til BAT. I 2007 blev der oprettet et teknologiudvalg, som skulle rådgive Miljøstyrelsen om miljøeffektive landbrugsteknologier. Miljøstyrelsen har på den baggrund udsendt en række Teknologiblade og vejledende BAT-standardvilkår, og der er udarbejdet

en Teknologiliste, hvorpå anerkendte forureningsreducerende teknikker er optaget.

Kravet om anvendelse af BAT gælder for både de eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en etablering, udvidelse eller ændring, idet det dog forudsættes, at krav til eksisterende anlæg fastlægges med rimelige tidsfrister, samt under hensyntagen til, at omkostningerne ved implementering i eksisterende anlæg kan være uforholdsmæssigt store.

BAT betragtes som en ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at anvendelse af BAT ikke afhænger af, om der er tale om følsomme eller robuste omgivelser.

I forbindelse med ansøgning om godkendelse efter lovens § 12 skal i relation til BREF-note og BAT-Byggeblade som minimum redegøres for følgende forhold:

- Anvendelse af godt landmandskab
- Anvendelse af BAT inden for områderne:
- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning

Miljøstyrelsen har udsendt vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for svin¹², hvori styrelsen – udover emissionsgrænseværdier – har foretaget en vurdering af de ovennævnte BAT-forhold. Tilsvarende er der den 19. november 2010 (revideret 31-05-2011) udsendt vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for søer og smågrise. Miljøstyrelsen har endvidere den 6. februar 2012 udsendt vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for husdyr udenfor gyllesystemer, herunder også svin.

Kommunens vurdering

På baggrund af de aktuelt gældende BAT-referencer, jf. det ovenstående, er i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering i nærværende miljøgodkendelse foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Vurderingen er baseret på den skematiske gennemgang i bilag 4, hvor de anvendte metoder er sammenstillet med de BAT-betragtninger, som bør gøres gældende jf. aktuelle BAT-referencer.

Ud over de teknikker, der er vurderet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, er der også opstillet BAT-teknikker for godt landmandskab, jf. punkt 1 i bilag 4. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget – herunder ved overholdelse af de i bilag 4 opstillede vilkår - anvender godt landmandskab svarende til BAT.

---

¹² Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug medkonventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelsesloven § 11 og § 12. Miljøstyrelsen, maj 2011.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Miljøgodkendelsen er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 4 bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden – på tilsynsmyndighedens anmodning - skal redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de i bilag 4 oplyste teknikker. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Ophør

Ansøger oplyser, at produktionsanlæg, husdyrgødning- og foderopbevaringsanlæg vil blive tømt og rengjort ved ophør af produktionen. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, vil blive gjort uanvendelige til opbevaring af gylle m.m., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøfarligt affald vil blive bortskaffet for egen regning efter de stillede vilkår og forudsætninger.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Alternative muligheder

Ansøger oplyser, at Fugdal Toftegård Aps ønsker at udvide dyreholdet i ny stald, og dermed fremtidssikre bedriften, således at bedriften i fremtiden kan bestå som en primær ejendom. Hvis den ønskede udvidelse ikke kan gennemføres, vurderes det, at ejendommen på længere sigt vanskeligt kan drives som et moderne produktionslandbrug.

Hvis Billund Kommune ikke kan godkende udvidelsen af svinebruget, vil produktionen fremover blive nedtrappet, eller anden anvendelse af bygningerne fundet. Dette vil i sig selv ikke medføre, at der fremover ikke vil blive afsat husdyrgødning til andre arealer. Idet udvidelsen ikke medfører en væsentlig forøgelse i ammoniakdepositionen i forhold til nudrift, anses 0-alternativet ikke for at have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen, med de stillede vilkår og forudsætninger, gennemføres.

Kommunens vurdering

Udvidelserne af husdyrbruget placeres i sammenhæng med ejendommens øvrige bygninger til produktion og gødningslagring. Kommunen finder, at ejendommens udvidelser visuelt og genemæssigt placeres bedst som ansøgt.

Hvis ikke der meddeles godkendelse til den ansøgte produktion, vil miljøpåvirkningen omkring ejendommen antagelig forblive uændret i en periode. Det er dog sandsynligt, at 0-alternativet ikke vil få væsentlig betydning for den samlede husdyrproduktion i et større område, hvor det produktionsmæssige

potentiale så i stedet vil blive udnyttet et andet sted i området. Hvorvidt en sådan alternativ udnyttelse af områdets produktionspotentiale vil indebære en større eller mindre miljøpåvirkning end det ansøgte, afhænger af de konkrete omstændigheder hvorunder potentialet realiseres. Kommunen finder ikke, at der er grundlag for at antage, at 0-alternativet vil indebære en væsentlig afvigende, generel miljøpåvirkning.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbruget
- Bilag 2: Oversigtsplan med husdyrbrugets indretning
- Bilag 3: Skitse af fremtidig stald
- Bilag 4: BAT-skema
- Bilag 5: Beskyttet natur omkring anlægget
- Bilag 6: Miljøstyrelsens teknologiblad for biologiske luftreanseanlæg
- Bilag 7: Miljøstyrelsens teknologiblad for kemiske luftreanseanlæg